

Osnovi bibliotečke informatike

mr Biljana Kosanović
Narodna biblioteka Srbije
Centar za naučne informacije
biljana@nbs.bg.ac.yu

maj, 2005

Šta Korisnik očekuje u biblioteci

- ✓ jednostavan i pristupačan pristup informacijama
- ✓ digitalizovanu biblioteku i optimalno korišćenje elektronskih medija, propusnu/brzu mrežu i jasan portal s korisnim grananjem
- ✓ jednostavnu i standardizovanu klasifikaciju fonda i prikladan softver i kataloge
- ✓ stručnog i komunikativnog bibliotekara

Šta bibliotekar mora da zna ...

- ✓ elementarna računarska pismenost dopunjena terminima: IP adresa, proxy server, GIF, TIF, JPG, PDF...
- ✓ autorska prava, licence
- ✓ elementarna statistika
- ✓ jezik

Nanschild, Deborah (2004)

«**bibliotekari svoje znanje grade učenjem dok rade**»

... i mora da bude spreman na:

- ✓ stalno učenje (posao zanimljiviji)
- ✓ radoznalost
- ✓ međusobnu komunikaciju
- ✓ edukaciju korisnika

Cilj: vratiti ugled biblioteci i našoj struci

Tradicionalna vs. savremena

TRADICIONALNA	SAVREMENA
	virtuelna, elektronska, biblioteka bez zidova, digitalna
bibliotečki materijal se: prikuplja, popisuje, čuva i daje na korišćenje	informacije se: popisuju, klasifikuju, pretražuju i distribuiraju
katalozi	baza podataka (elektronski katalog)
pronalaženje po odrednici	pretraživanje po više kriterijuma
čitaonica	računarska mreža
magacini	elektronski dokumenti
bibliotekar	informatičar - nastavnik

Baza podataka

Strukturirani skup podataka koje možemo:

- unositi
- ažurirati (ispravljati, editovati)
- pretraživati (*search, retrieve*)
- štampati (*print*)

Bazu podataka čine:

- zapisi (slogovi, *records*)
- polja (*fields*)
- podpolja (*subfields*)

Baza podataka

baza podataka

zapis

polje

Baza podataka - UNIMARC

Universal Machine Readable Cataloguing Format
**Univerzalni mašinski čitljiv format za
katalogizaciju**

UNIMARC (1980-) propisuje način beleženja bibliografskih podataka u skladu sa ISBD pravilima. Sastoji se od polja, podpolja i indikatora, oznake polja, oznake podpolja i separatora polja, koji se dodeljuju bibliografskim zapisima u **mašinski** čitljivom obliku dajući logički i fizički format zapisa na **magnetnom** mediju.

Baza podataka - UNIMARC

0. blok za identifikaciju
1. blok kodiranih informacija
2. blok glavnog opisa
3. blok napomena
4. blok za povezivanje katalogskih jedinica
5. blok srodnih naslova
6. blok sadržajne analize
7. blok podataka o odgovornosti
8. blok međunarodne upotrebe
9. blok za nacionalnu upotrebu

Baza podataka - UNIMARC

001 \$cm

100 \$c1998 \$hsc

101 \$asc \$ahun

102 \$ayug \$bvj

105 \$ba \$ay

200 \$aJužnoslovenski narodi u mađarskoj periodici \$e1780-90

200 \$eanotirana bibliografija \$hT. 2 \$i1790-1800 \$flštvan
Kefer, Magdalena Veselinović Šulc

210 \$aNovi Sad \$cMatica srpska \$d1998 \$eVeteranik \$gLDI

215 \$a360 str. \$d24 cm

225 \$aBibliografije \$fMatica srpska, Rukopisno odeljenje

300 \$aUpor. tekst na srp. i mađ. jeziku

300 \$aTiraž 500.

Baza podataka - UNIMARC

606 \$aJužni Sloveni \$wBibliografije, anotirane

675 \$a016:940.2(=81)

700 \$aKefer \$blštvan

701 \$aVeselinović-Šulc \$bMagdalena \$4071

900 \$aKafer \$blstvan

901 \$aŠulc \$bMagdalena Veselinović-

992 \$b0007i019,00obo13, 00obom13, 0009nd049, 0010knd048

996 \$df2\n418938\s2 \$f190006593 \$o19000713 \$q2 \$vd
\$wa \$2p9812ns

996 \$df2\n418938\s2\dm \$f190006594 \$o19000713 \$vd
\$wa \$2p9812ns

COBISS

Kooperativni on-line bibliografski servis i sistem

1987 sistem uzajamne katalogizacije kao osnovica BIS-a (bibliotečki informacioni sistem)

1988 početak izgradnje sistema i baze YUBIB uzajamne bibliografsko-kataloške baze podataka

2001 instalacija COBISS-a u Srbiji

COBISS

Instaliran:

Narodna biblioteka Srbije, Beograd

Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

Univerzitetske biblioteke Beograd, Niš, Kragujevac

...i još preko 30 biblioteka

Formirana **zajednička baza** kao osnova za
uzajamnu katalogizaciju

Naredni korak:

Matične biblioteke

Pretraživanje

Pretraživanje je privremeno izdvajanje zapisa iz baze podataka u radnu datoteku koja obezbeđuje prikazivanje, a zatim i zapisivanje odnosno štampanje zapisa.

Izraz za pretraživanje je reč, fraza ili ključna reč.

Rezultat pretraživanja su tzv. pogoci odnosno svi zapisi koji sadrže reč, frazu ili ključnu reč.

Pretraživanje

Svaki izraz za pretraživanje izdvaja skup zapisa.

Pretraživanje se obavlja korišćenjem izraza. Izrazi se formiraju korišćenjem Bool-ovh operatora. Osnovni operatori koji se koriste u formiranju izraza za pretraživanje su:

- logički operator OR (ili)

- logički operator AND (i)

- logički operator NOT (ne)

- džoker znak (*)

- operatori udaljenosti (N, W)

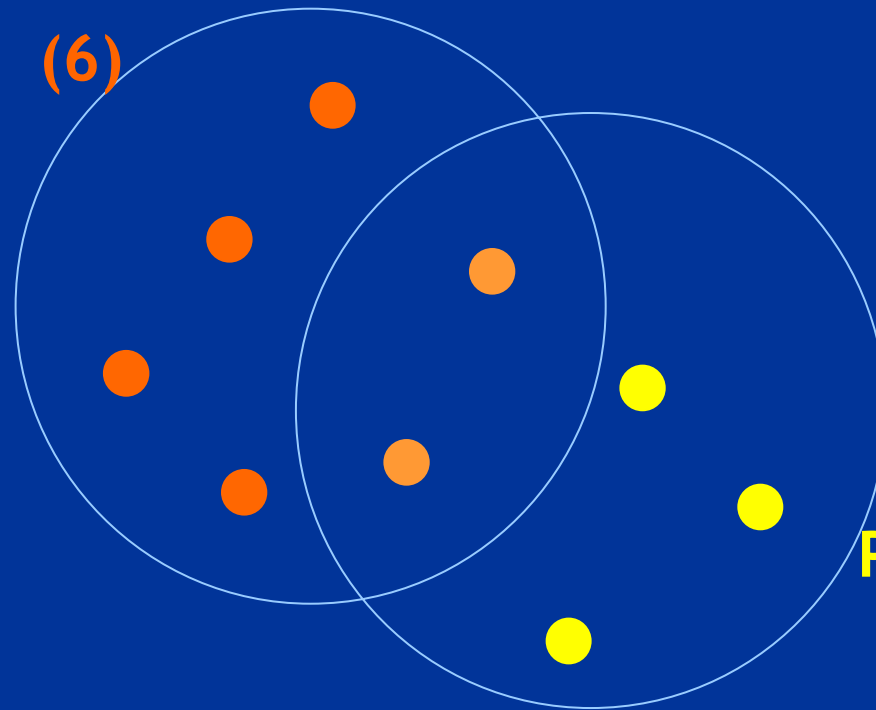
Logički operator ILI / OR

Logičko OR je operator sjedinjavanja skupova. Rezultat logičke operacije OR između dva skupa je novi skup koju čine elementi oba polazna skupa, pri čemu se jednaki elementi polaznih skupova u novom skupu javljaju samo jednom.

Ako su A i B dva termina koji ujedno predstavljaju dva skupa zapisa, logičko OR između ova dva skupa je skup zapisa koji sadrže ili termin A ili termin B ili oba termina. Ovaj operator generalno povećava broj pogodataka, a time i verovatnost da će među njima biti i zapisi od interesa.

Logički operator ILI / OR

AU=Andrić Ivo (6)

PY=1995 (5)

Tada se sa $A \text{ OR } B$ formira skup zapisa čiji je autor Ivo Andrić ili koje su izdate 1995-te godine. Ukupno: 9 zapisa.

Redosled termina koji se navodi u izrazu za pretraživanje je **nebitan**.

Logički operator ILI / OR

Najčešće se koristi za pretraživanje sinonima:

nadarena OR talentovana OR darovita

ili za istovremeno pretraživanje po više jezika:

učionica OR classroom

ili za slična imena:

Mihailo OR Mihajlo OR Mihajlo

Logički operator I / AND

Logičko AND je operator preseka skupova.

Rezultat upotrebe ovog operatora je skup koji sadrži samo one zapise koji su zajednički za oba polazna skupa.

Ako su A i B dva termina logičko AND između ova dva termina izdvaja sve zapise koji u sebi sadrže i termin A i termin B.

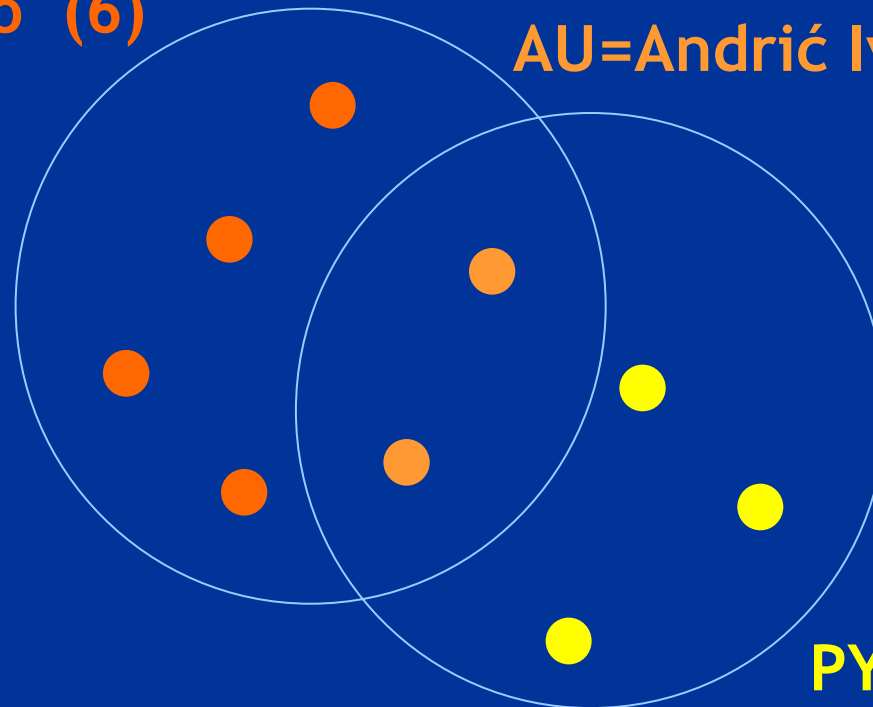
Operator AND se koristi za izdvajanje užeg skupa zapisa koji se direktno odnosi na problem.

Generalno vodi smanjenju broja pogodaka.

Logički operator I / AND

AU=Andrić Ivo (6)

AU=Andrić Ivo and PY=1995

Tada se sa A AND B formira skup zapisa čiji je autor Ivo Andrić i koje su izdate 1995-te godine. Ukupno: 2 zapisa.

Redosled termina koji se navodi u izrazu za pretraživanje je **nebitan**.

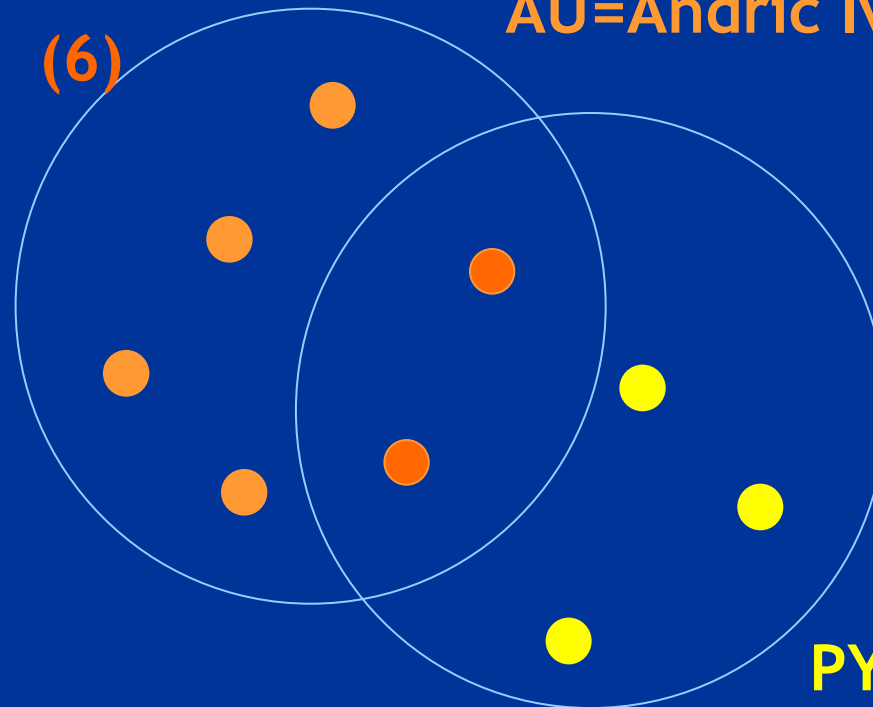
Logički operator NE / NOT

Operator NOT je operator isključivanja. Ako su A i B dva termina koji predstavljaju dva skupa zapisa, onda zahtev: $A \text{ NOT } B$ izdvaja zapise skupa A, a isključuje zapise skupa B, kao i zajedničke zapise.

Logički operator NE / NOT

AU=Andrić Ivo (6)

AU=Andrić Ivo not PY=1995

PY=1995 (5)

Tada se sa A NOT B formira skup zapisa čiji je autor Ivo Andrić i koje nisu izdate 1995-te godine. Ukupno: 4 zapisa.

Pri upotrebi ovog operatora treba voditi računa o redosledu navođenja termina, jer odnos među njima nije simetričan.

Džoker znak *

Skraćivanje reči ili fraza koristi se kad želimo pri pretraživanju obuhvatiti više oblika reči (jednina, množina, sadašnje-prošlo vreme ...) Program dopušta džoker koji poziva sve oblike date reči koji postoje u bazi. Samo pretraživanje izvršava se tako što se termini koji sadrže taj koren povežu logičkim operatorom OR.

sociolo*

socioloG

socioloGIJA

socioloŠKA

socioloŠKI

socioloŠKO

Operatori udaljenosti

Ovim operatorima zahtevamo blizinu dveju ili više reči, kao i njihov redosled navođenja.

WITH (W)

navedeni termini su u okviru istog polja i u navedenom redosledu

istorija (W) prava termini su susedni

istorija prava

istorija (2W) prava postoji najviše jedna reč između termina

istorija prava

istorija građanskog prava

istorija (3W) prava postoje najviše dve reči između termina

istorija prava

istorija građanskog prava

istorija države i prava

Operatori udaljenosti

NEAR (N)

navedeni termini su u okviru istog polja ali redosled nije bitan

istorija (N) prav* termini su susedni

istorija prava

pravna istorija

istorija (2N) prava postoji najviše jedna reč između termina

istorija prava

istorija građanskog prava

istorija (3N) prav* postoje najviše dve reči između termina

istorija prava

istorija građanskog prava

istorija države i prava

Složeni izrazi

Složeni izrazi obezbeđuju istovremeno pretraživanje dva ili više termina. Formiraju se povezivanjem termina pomoću operatora tipa OR, AND, NOT ili operatora udaljenosti. Operatori se izvršavaju određenim redosledom koji odgovara njihovom rangu na listi prioriteta:

najviši *
(N) i (W)
AND
NOT
najniži OR

Složeni izrazi

Kada želimo da najpre izvršimo (forsiramo) operator nižeg prioriteta koristimo, kao u matematici, **zagrada**. Prema tome, zagrada, tj. znak () ima najviši prioritet. Broj zagrada nije ograničen. Ako se u izrazu jave dva ili više operatora istog prioriteta, u okviru istih zagrada, biće izvršeni s leva na desno.

Formati za prikazivanje

Uobičajeno je da se rezultati prvo prikazuju u kratkom (brief) formatu.

Najviše servisa nudi još i:

- korisnički format
- format kataloškog listića
- format za inventarisanje
- UNIMARC format po područjima (full format)

Pretraživanje

Tri načina pretraživanja:

- osnovno (primeri)
- napredno
- ekspertska

Računar

Jednostavan princip rada:

- ✓ zadati komandu preko tastature ili miša
- ✓ računar prihvata tu komandu i pokušava da je izvrši
- ✓ na monitoru se ispisuje rezultat izvršavanja ili poruka o razlogu za neuspeh operacije
- ✓ na osnovu tog izveštaja korisnik ponovo zadaje novu komandu

Da bi se bilo koji računar pokrenuo, potreban je program, što je u stvari niz komandi. Za sve računarske programe koristi se izraz softver. Tako **softver (programi)** i **hardver (sam računar)** čine jednu celinu koja se obično zove računarski sistem.

Računar

Osnovni program, koji po uključenju računara stalno radi i koji ima ulogu posrednika između računara i korisnika, se zove **operativni sistem (Windows)**. Taj program, u stvari, omogućava korisniku da koristi računar, bez poznavanja komplikovanih programskih jezika ili detalja oko njegove unutrašnjosti.

Komande operativnog sistema su relativno jednostavne, ali ih ima puno.

Prilikom rada na računaru **greške su sastavni deo posla**.

Uvek **pokušajte da nađete uzrok greške** i otklonite ga. Zato uvek posle otkucane naredbe, pogledajte na ekran i proverite da li je računar obavio ono što ste od njega tražili.

Osnovni delovi

Svaki računar je opremljen:

- ✓ ekranom (monitorom)
- ✓ memorijom (hard disk i disketne jedinice)
- ✓ tastaturom, mišem

Hard disk se nalazi unutar samog kućišta. Disketna jedinica služi za čitanje sa ili upisivanje na diskete. Pomoću disketa se vrši razmena podataka i programa između dva računara.

Po konvenciji disketna jedinica, se zove **A:**, a ukoliko postoje dve, onda su njihova imena **A:** i **B:**. Tvrđi disk (hard disk) je glavni memorijski prostor unutar računara. Ime hard diska je **C:**, a ukoliko ih je više onda su njihova imena redom **C:**, **D:** itd. Dakle, ako računar poseduje samo jednu disketnu jedinicu i jedan hard disk, imena će respektivno biti **A:** i **C:**

Memorijske jedinice

Disketa (floppy disk) je prenosiv memorijski medijum od savitljivog diska koji je zaštićen plastičnim omotačem (najčešće 1.4 Mb)

CD-ROM - sličan muzičkim CD-ovima. Kapacitet CD-ROM je oko 600 Mb (dakle oko 500 puta je veći od diskete).

DVD - poseban disk draljv na računaru koji se koristi za rad sa DVD diskovima. Kapacitet DVD-ROM je oko 5 Gb (dakle oko 7 puta je veći od CDROM-a).

Zip drive - specijalan disk draljv koji koristi prenosive diskove 100 MB, koji su po veličini slični disketama, ali im je kapacitet 70 puta veći.

Flesh disk - fizički vrlo mali uređaj, ali sa velikim kapacitetom. Ne zahteva poseban uređaj za čitanje.

Dodatna oprema

Mrežna kartica - omogućava povezivanje sa drugim računarima (*LAN - local area network*)

Modem - elektronski uređaj, pomoću kog dva računara razmenjuju podatke telefonskom linijom

Joystick - poseban upravljač za računarske igrice

Zvučnici - reprodukcija zvuka

Štampač - dobijanje papirne kopije (naziv: LPT1, LPT2) iz digitalne

Skener - dobijanje digitalne kopije iz papirne pogodne za dalju obradu

INTERNET

- globalna kompjuterska mreža računara
- međusobno povezanih fizičkim vezama preko lokalnih poštanskih telekomunikacionih sistema
- razmena podataka se obavlja preko TCP/IP protokola

Problem udaljenosti između korisnika mreže sveden na zanemarljiv nivo.

Servisi Internet-a:

- ✓ e-mail
- ✓ web
- ✓ telnet
- ✓ ftp

IP ADRESA

- svaki računar na Internetu ima svoju jedinstvenu IP adresu
- IP - internet protokol
- numerička i simbolička
- **147.91.246.160** odn. **nbs.bg.ac.yu**
 - nbs - naziv institucije
 - bg - grad
 - ac - akademska mreža
 - yu - država
- provajder omogućava pristup Internetu
- promenljivi zadnji segment adrese

E-mail

E-mail (elektronska pošta) predstavlja veoma koristan i brz servis Interneta koji omogućava razmenu informacija između, međusobno veoma udaljenih korisnika. E-mail predstavlja elektronski vid razmene informacija koja sve više zamjenjuje klasičnu poštu na koju smo navikli, naročito u poslovnim sferama ljudskog društva. Ovaj servis omogućava da vaša pošta, poslata na adresu primaoca bude u njegovom računaru za kratko vreme (mereno najviše minutima) bez obzira na mesto gde se nalazi osoba kome je pošta upućena. Najpopularniji programi za primanje i slanje elektronske pošte su Netscape Mail Messenger i Microsoft Outlook Express.

Primer

Elektronske konferencije

- javna diskusija na različite teme, ali uvek u okviru zainteresovane grupe ljudi
- bazirano na elektronskoj pošti
- princip: vaša poruka poslata serveru, automatski se prosleđuje svim učesnicima e-mail-om

WEB

- veoma popularan servis Interneta jeste World Wide Web, skraćeno WWW ili Web
- Internet se često u žargonu naziva Web
- omogućava postavljanje prezentacija, njihovo pregledanje i prikupljanje podataka sa prezentacija organizacija, asocijacija, osoba...
- prezentaciju bez ikakvih problema može videti bilo ko u svetu i kontaktirati vas
- najpopularniji programi za pregledanje Web-a, takozvani browseri, su Microsoft Internet Explorer i Netscape Navigator

[biblioteke](#)

[JAT](#)

[novac](#)

[telefoni](#)

[vesti](#)

Čitači WEB sadržaja

Explorer i Netscape

- osnovne funkcije
- adresa
- back, forward (nazad i napred)
- favorite, bookmarks (zanimljive adrese)
- full screen (F11 - prikaz preko celog ekrana)
- stop, refresh, home

FTP

- FTP (File Transfer Protocol) predstavlja servis za razmenu veće količine podataka između dve udaljene tačke za relativno kratko vreme
- pogodan za ljude koji u toku radnog vremena ne mogu da završe sav posao, jer im omogućava da iz svog stana, ukoliko je mreža firme priključena na Internet, dovrše započete zadatke

Elektronski katalogi

- ✓ početkom šezdesetih godina u SAD
- ✓ katalogi pojedinih biblioteka
- ✓ razmenjivanje traka sa podacima
- ✓ osamdesetih i tokom devedesetih godina razvoj računarskih mreža
- ✓ interaktivna razmena podataka između računara i samim tim između biblioteka koji ih poseduju
- ✓ sistem uzajamne katalogizacije, koji omogućuje da biblioteke koje su međusobno umrežene organizuju obradu fonda tako da se bibliografski opis publikacije unosi u celoj mreži na zajednički centralni računar (host) samo jednom, a da ga sve članice mreže kopiraju u svoje lokalne baze i dodaju samo svoje lokalne podatke

Elektronske baze podataka

- ✓ baze koje su sadržale podatke o naučnim radovima, patentima, razne specijalizovane bibliografije u elektronskoj formi
- ✓ na velikim računarima naučnih institucija ili državnih agencija a distribuirane su na magnetnim trakama
- ✓ najveći DIALOG i DATASTAR
- ✓ komunikacija sa ovim servisima odvijala se tako što im se zahtev upućivao pismeno, a oni su slali odštampan kompjuterski ispis
- ✓ mrežni pristup omogućio je bibliotekarima da vrše pretraživanja i odmah štampaju rezultate
- ✓ pojavom personalnih računara i CD-ROM tehnologije, mnoge ovakve institucije započele su da publikuju svoje baze podataka na CD-ROM-u, i da ih prodaju zainteresovanim korisnicima. Cene su bile, a i dalje su, dosta visoke, jer ove agencije u suštini naplaćuju rad stručnjaka u izradi kvalitetnih baza podataka, a sami diskovi nisu skupi
- ✓ pojavom Interneta, ovakvi servisi i dalje postoje, ali su im usluge daleko potpunije, brže i kvalitetnije

Sekundarni elektronski izvori

- ✓ enciklopedije, rečnici, atlasi, priručnici i druga referencna literatura
- ✓ CD-ROM, a sada se sve više pojavljuju i na DVD diskovima
- ✓ cene ovakvih publikacija nisu male, ali stalno padaju, tako da multimedijalni priručnici postaju pristupačni sve širem krugu korisnika

Chemical Abstracts

MEDLINE

Citatni indeksi

Elektronski časopisi

- ✓ naučna literatura
- ✓ postoji i u štampanoj formi, mada je sve više onih koji se publikuju samo elektronski
- ✓ omiljeni kod korisnika jer ih je mnogo lakše pretraživati i pronaći nego kopirati članke
- ✓ za biblioteke, posebna pogodnost elektronskih časopisa se ogleda u tome što ne zauzimaju prostor i ne treba ih čuvati, koričiti, davati na korišćenje, obradivati analitički, i sl.

EBSCO

Academic Press

Elektronske knjige

- ✓ elektronske knjige
- ✓ preuzimanje na sopstveni računar, cele ili po poglavljima
- ✓ specijalizovani sajtovi sa sabranim delima pojedinih pisaca, tekstovima udžbenika ili nekih drugih monografskih publikacija, koje u tom obliku postoje i kao štampane knjige
- ✓ knjige iz klasične literature, za koju autorska prava više ne važe i dostup je slobodan za svakoga
- ✓ biblioteke su uključene u aktivnosti oko predstavljanja što više nacionalne literature u digitalizovanom obliku na raspolaganje svim potencijalnim korisnicima u svetu

Baza podataka INOČAS

INOČAS na Internetu

- strani časopisi u bibliotekama Srbije od 1984
- podaci se prikupljaju godišnje
- u sistem je uključeno preko 300 biblioteka iz naučnoistraživačkih institucija

Kvalitet časopisa

- elektronski dostupni časopisi i kvalitet časopisa

<http://www.nbs.bg.ac.yu/nainfo>

Naučne informacije

Komunikacije u nauci su proces u kojem se pisani izveštaj o istraživanju i rezultatima stvaraju, vrednuju, izdaju, formatiraju, distribuiraju, organizuju, čine dostupnim, čuvaju, koriste i transformišu.

Sistem uključuje:

- ☞ tri učesnika (istraživači, izdavači, bibliotekari)
- ☞ šest njihovih funkcija

Tri učesnika i ...

Učesnici u procesu naučne komunikacije i njihove želje:

- ✓ **istraživači** : žele da sa svojim rezultatima upoznaju što više ljudi
- ✓ **biblioteke** : obzbediti što širu dostupnost
- ✓ **izdavači** : povećanje profita na naučnim publikacijama

... šest funkcija:

- ✓ stvaranje : potpuno u domenu istraživača i bez njih ne postoji
- ✓ kontrola kvaliteta : deo izdavačkog procesa, ali je takođe vrše istraživači (recenzija)
- ✓ produkcija : izdavači, opremaju publikaciju i vode postupak recenzije
- ✓ distribucija naučnih rezultata : biblioteke i izdavači (biblioteke dodaju vrednost publikacijama putem katalogizacije, klasifikacije i čuvanja rezultata istraživanja)
- ✓ korišćenje : istraživači, ali se proteže i na studente i druge zainteresovane korisnike

Kriza sistema naučnih komunikacija

- ✓ biblioteke nisu u mogućnosti da pretplate sve potrebno
- ✓ broj naslova časopisa je dupliran, a nabavka smanjena za 6%
- ✓ cene časopisa rastu po stopi od 9% godišnje, dok sredstva za nabavku 3,3%
- ✓ veliki porast cena časopisa iz oblasti prirodnih nauka, medicine i tehnike (STM), čak 11% godišnje (prosečna cena visoko kvalitetnih časopisa oko 10000 \$)
- ✓ prosečna profitna stopa u izdavaštvu 5%, a u izdavaštvu naučnih informacija čak i do 40%

Pokušaji rešenja

- ✓ prelazak na elektronski oblik
- ✓ biblioteke koordiniraju nabavku sa srodnim bibliotekama i formiraju konzorcijume

Prelazak na elektronski oblik

cena

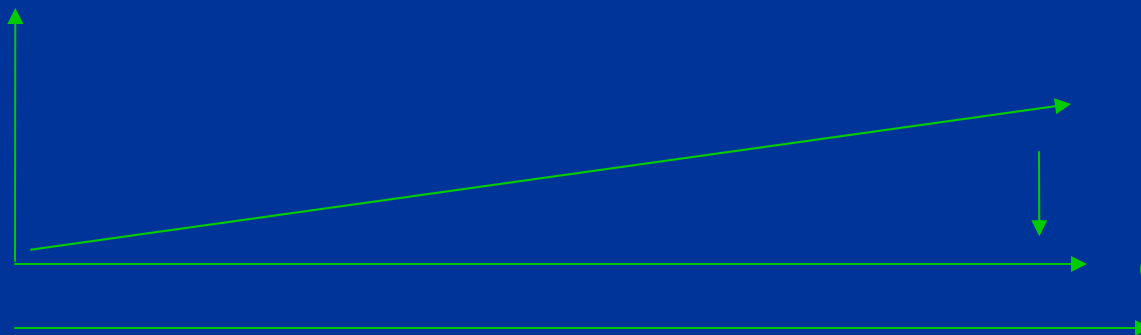
journals price crises

papir

53% ušteda

elektronski

broj pretplatnika

Prednosti elektronske forme...

- ✓ nezavisni od mesta i vremena korišćenja
- ✓ postoji i u štampanoj formi, mada je sve više onih koji se publikuju samo elektronski
- ✓ omiljeni kod istraživača jer ih je mnogo lakše pretraživati i pronaći nego kopirati članke
- ✓ ali i kod bibliotekara jer:
 - ✓ ne zauzimaju prostor
 - ✓ ne treba ih čuvati, koričiti, davati na korišćenje, obrađivati analitički, i sl.
 - ✓ istovremeno korišćenje neograničenog broja

...ali i nedostaci

- ✓ trajnost elektronskih resursa je nepoznata i skupa
- ✓ neki i dalje više vole papirnu formu informacija
- ✓ za neke publikacije, posebno one gde su ilustracije jako bitne, elektronski oblik nije zadovoljavajući
- ✓ biblioteke koje koriste licence nemaju vlasništvo nad elektronskim publikacijama, i ako ne plate licencu gube pravo pristupa
- ✓ licencni ugovori se sklapaju prema uslovima proizvođača elektronskih izvora informacija
- ✓ embargo na korišćenje elektronskih informacija za određeni period

Da li biblioteka opstaje? DA

1. Nije sve na Internetu
2. Internet je nalik na rasutu nekatalogizovanu biblioteku
3. Nema kvaliteta kontrole
4. Nerešena autorska prava
5. Nije lepo čitati na ekranu

Ali i zato što:

- ✓ Svetska populacija je prešla broj od šest milijardi stanovnika, a biblioteke u svojim fondovima poseduju više od pet knjiga za svakog stanovnika zemlje, za svako dete, ženu ili muškarca na planeti
- ✓ U Rumuniji postoji više kilometara bibliotečkih polica nego kilometara autoputa
- ✓ U statističkom godišnjaku za 2002 godinu broj poseta biblioteci bila je druga najpopularnija aktivnost u Evropi
- ✓ Referensni bibliotekari u američkim javnim i akademskim bibliotekama odgovori nedeljno na više od sedam miliona pitanja

... i

- ✓ U Evropi postoji 1.8 milijardi poseta biblioteci godišnje, što je **osam puta više** od broja međunarodnih putnika na pet najvećih evropskih aerodroma
- ✓ U Holandiji je tokom 2003. godine biblioteka **najposećenije** javno mesto
- ✓ U celom svetu postoji oko 2.5 milijardi registrovanih bibliotečkih korisnika. To je **dva puta veći** broj od korisnika mobilnih telefona
- ✓ Od kamila u Keniji do bežičnog prenosa informacija u Njujorku, biblioteke svuda u svetu prilagođavaju svoju usluge da bi **izašle u susret** svojim korisnicima

Kakva je to profesija?

Neki od naziva za zvanje današnjeg bibliotekara:
katalogizator, indeksar, stručnjak za metapodatke,
informacioni posrednik, menadžer znanja,
koordinator doživotnog učenja, bibliograf,
informacioni broker, menadžer digitalnih servisa,
menadžer elektronskih resursa, savetnik za učenje,
sajbernaut...

Bibliotekari nisu samo čuvari knjiga.
Oni su ključ razvoja budućeg informacionog
društva